

Міністерство освіти і науки України
Червоноградський гірничо-економічний фаховий коледж

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Педагогічною радою коледжу

29.08. 2025 р., протокол № 1

Введено в дію наказом

директорки коледжу

№ 40 від 29.08.2025р.

Директорка коледжу

Наталія КУРІВЧАК

ПОЛОЖЕННЯ

про оцінювання результатів навчання

м.Шептицький

1. Загальні положення

1.1. Оцінювання навчальних досягнень студентів за всіма видами навчальних робіт проводиться за *поточним* та *підсумковим* контролюми.

1.2. Для оцінювання навчальних досягнень студента впродовж семестру застосовується 12-бальна шкала з предметів загальноосвітньої підготовки та 4-бальна шкала з дисциплін освітньо-професійної підготовки фахового молодшого бакалавра після проведення підсумкового контролю з навчальних дисциплін освітньо-професійної підготовки, захисту курсового проєкту (роботи), звіту з практик, захисту дипломних проєктів. Підсумковий контроль та державна підсумкова атестація з предметів загальноосвітньої підготовки оцінюється за 12-бальною шкалою.

2. Поточний контроль

2.1. Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості студентів до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння студентами навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни і здійснюється викладачами впродовж семестру.

2.2. Поточний контроль проводиться викладачами коледжу на всіх видах аудиторних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та студентом у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів, так і студентом – для планування самостійної роботи.

2.3. Поточний контроль може проводитися в усній або письмовій формі на практичних, лабораторних заняттях та лекціях, при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування тощо.

2.4. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для виставлення оцінки модульного контролю та враховуються викладачем при виставленні екзаменаційної чи залікової оцінки з даної дисципліни.

2.5. Поточний контроль за виконанням курсового проєкту (роботи) здійснюється його керівником відповідно до завдання та графіка виконання курсового проєкту (роботи).

2.6. Поточний контроль практик здійснюється керівником практики відповідно до робочої програми практики та графіка її виконання.

2.7. Форми і зміст поточного контролю, розподіл балів між окремими заходами контролю та завданнями в межах одного заходу визначаються цикловою комісією, за якою закріплена навчальна дисципліна (курсний проєкт (робота), практика), включаються до робочої програми і доводяться до відома студентів на початку семестру, в якому він виконується.

2.8. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу, але не рідше ніж один раз за два місяці. Внесення даних поточної успішності в журнал завершується до початку екзаменаційної сесії.

2.9. Повторне складання заходів поточного контролю на вищу кількість балів може проводитися як виняток до початку сесії тільки за наявності поважних причин і з дозволу завідувача відділення.

3. Модульний контроль

3.1. Модульний контроль використовується для перевірки засвоєння теми, розділу тощо за умови проведення не менше 14 аудиторних занять. Оцінка за модульний контроль виставляється як середнє арифметичне всіх поточних оцінок студента. Кількість оцінок

повинна бути не менша двох за умови, що вони однакові, або не менша трьох, якщо вони різняться.

3.2. Результати модульного контролю є обов'язковими і фіксуються в журналі успішності в окремій графі.

4. Підсумковий контроль

4.1. Підсумковий контроль полягає в оцінюванні рівня досягнення компетентностей відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця та включає *семестровий контроль* і *державну атестацію* студента.

4.2. Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» на проміжних або заключному етапі їх навчання. Він включає:

- проведення комплексних контрольних робіт;
- семестровий контроль (екзамени, заліки);
- державну атестацію (дипломний проєкт, державний комплексний екзамен).

4.3 Форма і зміст підсумкового контролю, розподіл балів між окремими завданнями визначається цикловою комісією і доводиться до відома студентів на початку семестру, в якому передбачено відповідний захід підсумкового контролю.

Таблиця 4.1.

Відповідність підсумкових оцінок за національною шкалою оцінкам у балах за 12-бальною шкалою

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах
Відмінно	10-12
Добре	7-9
Задовільно	4-6
Незадовільно	1-3

Таблиця 4.2.

Відповідність підсумкових оцінок за національною (чотирьохбальною) системою оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах
Відмінно	5
Добре	4
Задовільно	3
Незадовільно	2

4.4. Семестровий контроль

4.4.1. Форма і терміни семестрового контролю визначаються робочим навчальним планом спеціальності і включають *семестровий екзамен*, *диференційований залік* або *залік* з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого її робочою програмою.

4.4.2. Семестровий контроль у формі заліку (диференційованого та недиференційованого) проводиться за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліків оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

4.4.3. Семестровий контроль у формі екзамену проводиться за розкладом екзаменаційної сесії з обов'язковою присутністю студентів.

4.4.4. Семестровий контроль може проводитися в усній або письмовій формах, тестуванні з використанням технічних засобів, а також поєднанні різних форм контролю. Форма проведення семестрового контролю зазначається в робочій навчальній програмі.

4.4.5. Екзаменаційна сесія проводиться в терміни, визначені робочим навчальним планом і затверджені графіком навчального процесу, за окремим розкладом. Розклад екзаменаційної сесії готується відділеннями, на яких навчаються студенти відповідної спеціальності, погоджується з навчальною частиною, затверджується директором коледжу і доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії.

Тривалість підготовки до кожного екзамену повинна становити не менше 2-х днів. Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація. Час і місце проведення екзамену дозволяється змінювати тільки за погодженням з завідувачем відділення та навчальною частиною коледжу.

4.4.6. Студент може одержати позитивну оцінку з семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою.

4.4.7. Студенти, які одержали під час семестрового контролю більше двох незадовільних оцінок, *відраховуються з коледжу*. Студентам, які отримали дві або одну незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру.

4.4.8. Повторне складання екзамену допускається тільки у разі одержання незадовільної оцінки і не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється розпорядженням завідувача відділення.

4.4.9. Студенти, які *не з'явилися на екзамен* без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. В екзаменаційну відомість їм проставляється н/я.

4.4.10. Перескладання екзаменів з метою підвищення оцінки не допускається.

4.4.11. Курсовий проєкт (робота), навчальна, виробнича, технологічна та переддипломна практики оцінюються за національною шкалою. Захист курсового проєкту (роботи), звіту з навчальної, виробничої, переддипломної практик здійснюється особисто студентом.

4.5. Державна атестація

4.5.1. Державна атестація студента полягає у встановленні фактичної відповідності рівня його підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця і проводиться *Державною екзаменаційною комісією (ДЕК)* після закінчення навчання за освітньо-професійним ступенем "фаховий молодший бакалавр".

4.5.2. Державна екзаменаційна комісія перевіряє теоретичну та практичну підготовку випускника, вирішує питання про присвоєння йому освітньо-кваліфікаційного рівня, видачі державного документа про фахову передвищу освіту (кваліфікацію), опрацьовує пропозиції щодо покращення якості освітньо-професійної підготовки фахівців.

4.5.3. Робота ДЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Розклад роботи ДЕК, узгоджений з головою комісії, затверджується директором на підставі подання завідувача відділення і доводиться до загального відома не пізніше, як за місяць до початку складання державних екзаменів або захисту дипломних проєктів.

4.5.4. До складання державних екзаменів та до захисту дипломних проєктів допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

4.5.5. Державний екзамен проводиться як комплексна перевірка компетентностей професійно-практичної підготовки студентів з дисциплін, передбачених навчальним планом. Тривалість державного екзамену не повинна перевищувати 6 академічних годин за день.

Форми і зміст завдань, кількість балів, які можна отримати, визначаються випусковою цикловою комісією та доводяться до відома студентів на початку семестру, в якому

відбувається цей контрольний захід.

4.5.6. Результати складання державних екзаменів і захисту дипломних проєктів оцінюються за 4-бальною шкалою. Кожен член ДЕК оцінює підготовку студента, ураховуючи повноту відповідей на питання, якість і зміст роботи, оцінки керівника і рецензента. *Підсумкову кількість балів* визначають як середнє арифметичне кількості балів кожного члена ДЕК.

4.5.7. Рішення ДЕК приймається на закритому засіданні *відкритим голосуванням* звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь у засіданні. При суперечливому результаті голос голови є вирішальним. *Рішення ДЕК оголошується* у день державного екзамену (захисту) після оформлення протоколів засідання.

4.5.8. Студент, який одержав незадовільну оцінку з державного екзамену чи захисту випускної кваліфікаційної роботи (диплома), відраховується з коледжу і отримує академічну довідку. У разі визнання захисту випускної кваліфікаційної роботи незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент *подати на повторний захист той самий проєкт (роботу) з доопрацюванням*, або зобов'язаний *опрацювати нову тему*, визначену випусковою цикловою комісією.

4.5.9. Студент, який *не склав державного екзамену* або *не захистив* випускну кваліфікаційну роботу, допускається до повторного складання державних екзаменів чи захисту випускної кваліфікаційної роботи впродовж трьох років після закінчення фахового передвищого навчального закладу.

4.5.10. Студентові, який не складав державний екзамен або не захищав випускну кваліфікаційну роботу з поважної причини (документально підтвердженої), директором коледжу може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи державної комісії із складанням державного екзамену чи захисту випускної кваліфікаційної роботи, але не більше, ніж на один рік.

5. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

5.1. З кожної навчальної дисципліни за всіма видами робіт розробляються критерії оцінювання навчальних досягнень студента.

5.2. Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисциплін загальноосвітнього циклу

Знання студентів I та II курсу із загальноосвітнього циклу оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за 12- бальною шкалою оцінювання:

- «12», 11, 10» - студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «9, 8, 7» - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

- «6, 5, 4» - студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають непевність або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «3, 2, 1» - студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Оцінка «3, 2, 1» перевідними із навчального семестру в навчальний семестр та з навчального року в навчальний рік не вважаються.

**Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей
студентів з навчальної дисципліни за національною
(чотирьохбальною) шкалою**

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявляє вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання, чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.
-----------------------	---

Критерії оцінювання заліків

Під час проведення **заліків** навчальні досягнення студентів оцінюються за двобальною шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка **«зараховано»** ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка **«незараховано»** ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання екзаменів (диференційованих заліків)

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка **«добре»** виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях студента полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим студентом під час бесіди.

Оцінка **«задовільно»** виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку студент може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється, якщо студент не має повних знань. Завдання не виконані або виконані невірно. Уміннями й навичками студент не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

Критерії оцінювання практики

Оцінка **«відмінно»** ставиться в тому випадку, коли студент повністю виконав програму практики, представлений звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у виконанні, бездоганне зовнішнє оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка **«добре»** ставиться в тому випадку, коли студент повністю виконав програму практики, звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, добре зовнішнє оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими неточностями в другорядному матеріалі, які студент сам виправляє.

Оцінка «**задовільно**» ставиться в тому випадку, коли студент повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту із значними помилками, які студент сам виправляє з допомогою викладача.

Оцінка «**незадовільно**». Відсутня систематичність у роботі студента, який виконав програму практики (більше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які студент не може виправити.

Критерії оцінювання курсових проєктів (робіт) студентів

Оцінка «**відмінно**» ставиться за курсовий (проєкт) роботу, котра має теоретичне і практичне значення, композиційну чіткість, у якій критично і творчо використано літературу з теми, зроблено якісний аналіз зібраного матеріалу, аргументовані висновки й узагальнення, що характеризується високим рівнем наукової, мовної і стилістичної культури; охайно і грамотно оформлена. При захисті курсової роботи її автор виявив знання з проблеми дослідження, вільне володіння нормами літературної мови.

Оцінка «**добре**» ставиться тоді, коли робота має позитивні якості, властиві курсовому проєкту (роботі) з оцінкою «відмінно», але в ній допущені наукові, стилістичні, орфографічні й пунктуаційні помилки, неповний список використаної літератури, не критично використані окремі джерела.

Оцінка «**задовільно**» ставиться тоді, коли тему розкрито, проаналізовано фактичний матеріал, але студент не завжди виявляв самостійність, у роботі зустрічаються порушення системи викладу, немає композиційної чіткості.

Оцінка «**незадовільно**» ставиться тоді, коли тему не розкрито, поверхнево проаналізовано фактичний матеріал, студент не виявляв самостійність, у роботі зустрічаються серйозні порушення системи викладу, немає композиційної чіткості. Студент не володіє аналітико-синтетичними вміннями й навичками, не знає сучасних досягнень науки з теми дослідження.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами виконання ККР, відповіді на державних екзаменах

Варіант (білет) складається не менше з трьох питань, які охоплюють теоретичний та практичний матеріал. Кожне питання оцінюється за національною (чотирьохбальною) системою оцінок «5», «4», «3» і «2».

Знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і практичної підготовки за такими критеріями:

- «**Відмінно**» – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

- «**Добре**» – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.

- «**Задовільно**» – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо

відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

- **«Незадовільно»** – студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні мислення та сформованість практичних навичок.

При визначенні остаточної оцінки відповідей на питання екзаменаційних білетів (варіанта) підсумовується загальна кількість отриманих балів і ділиться на число завдань. При цьому відмінна оцінка виставляється, якщо середній бал більший або дорівнює 4,5. Оцінка «добре» виставляється, якщо середній бал знаходиться в межах 3,5 – 4,4. Оцінка «задовільно» виставляється при середньому балі в межах 2,5 – 3,4.

Критерії оцінювання випускних кваліфікаційних робіт студентів (захист дипломних проєктів)

Під час оцінювання випускної кваліфікаційної роботи студента керівник та члени комісії дотримуються таких загальних критеріїв:

- ступінь розробленості теми;
- повнота охоплення різних літературних джерел;
- підходи до розгляду досліджуваної проблеми;
- самостійність та творчий підхід до написання кваліфікаційної роботи;
- послідовність та логіка викладу матеріалу;
- правильність та обґрунтованість висновків;
- стиль викладу;
- акуратність та правильність оформлення кваліфікаційної роботи;
- доказовість та обґрунтованість виступу студента під час захисту роботи.

Оцінка **«відмінно»** ставиться, коли студент: виконав кваліфікаційну роботу, яка має теоретичне й практичне значення; глибоко і повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; критично й творчо використав літературу з теми; володіє методами дослідження; зіставляє різні думки, аргументує власну точку зору; володіє спеціальною термінологією; грамотно ілюструє твердження прикладами, результатами спостережень і експериментів; системно, логічно й повно викладає матеріал; не допускає фактичних помилок; володіє культурою писемного мовлення, демонструє багатство словникового запасу, знання термінології.

Оцінка **«добре»** ставиться, коли студент достатньо повно розкриває зміст проблеми; вміє аналізувати використану літературу, але не завжди критично; вживає спеціальну термінологію, але не завжди доцільно; вміє зіставляти думки, твердження, відстоювати власну думку та ілюструвати теоретичні положення прикладами, результатами власних спостережень, даними експериментальних досліджень; має багатий словниковий запас; допускає 2-3 неточності при обґрунтуванні висновків та узагальнень; мають місце окремі мовні помилки й огріхи.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, коли студент розкриває тему дослідження недостатньо глибоко; мало користується спеціальною термінологією, допускає помилки у вживанні термінів; не завжди виявляє самостійність в оцінці фактів; мало наводить прикладів, допускає помилки у висновках та узагальненнях; викладає матеріал непослідовно, з порушенням системності, не забезпечуючи композиційної стрункості роботи; допускає помилки в мовному оформленні; вирішує поставлені завдання фрагментарно, не пов'язуючи зміст суміжних дисциплін; список літератури не повний, не досить критично використано окремі джерела.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться, коли студент: демонструє нерозуміння сутності досліджуваної проблеми; не володіє спеціальною термінологією; не використовує теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; не вміє систематизувати та узагальнювати матеріал; не може аргументувати власну думку; допускає фактичні помилки; має бідний запас спеціальних термінів, порушує послідовність викладу думок.